2026/1448

29.6.2026

DECIZIA (PESC) 2026/1448 A CONSILIULUI

din 26 iunie 2026

în sprijinul unui proiect privind reducerea riscurilor în materie de siguranță aferente muniției în Ucraina

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 19 noiembrie 2018, Consiliul a adoptat Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) ilicite și a muniției aferente. Uniunea s-a angajat, printre altele, să promoveze aplicarea noilor tehnologii pentru o mai mare eficacitate în ceea ce privește gestionarea stocurilor de SALW și să sprijine în continuare cooperarea și asistența pentru punerea în aplicare a Programul de acțiune al Organizației Națiunilor Unite privind SALW, inclusiv gestionarea stocurilor pentru SALW și muniție.

(2) La 4 decembrie 2023, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat Cadrul mondial pentru gestionarea munițiilor convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață (denumit în continuare „cadrul mondial"), care este un cadru de cooperare voluntar care conține un set de angajamente politice pentru consolidarea și promovarea inițiativelor existente privind gestionarea munițiilor convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață și pentru remedierea lacunelor existente în această privință. Obiectivul 5 din cadrul mondial încurajează instituirea, de către state, a capacităților tehnice necesare pentru a efectua o supraveghere adecvată, sistematică și durabilă a muniției convenționale din stocurile naționale, după caz, și în concordanță cu dreptul intern, inclusiv prin oferirea și primirea de cooperare și de asistență internațională.

(3) La 14 aprilie 2025, Consiliul a aprobat concluzii privind controlul exporturilor de arme, în care a însărcinat Grupul de lucru pentru exportul de arme convenționale (COARM), după caz, să sprijine consolidarea capacităților țărilor terțe în ceea ce privește gestionarea stocurilor de arme și muniții.

(4) Exercitarea dreptului inerent la autoapărare de către Ucraina împotriva războiului de agresiune al Rusiei începând cu 24 februarie 2022 a implicat achiziționarea și gestionarea unor stocuri semnificative de muniții convenționale, ceea ce a generat riscuri și provocări serioase în materie de siguranță.

(5) Acțiunile Uniunii în domeniul neproliferării și dezarmării ar trebui să fie utilizate, după caz, pentru a reduce suferința umană și a contribui la siguranța populației Ucrainei în contextul autoapărării sale împotriva războiului de agresiune al Rusiei, precum și pentru a atenua consecințele negative legate de război.

(6) Prin urmare, este oportun ca Uniunea să sprijine, printr-o contribuție financiară, un proiect care vizează reducerea riscurilor în materie de siguranță aferente muniției în Ucraina,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Uniunea sprijină un proiect privind reducerea riscurilor în materie de siguranță aferente muniției în Ucraina (denumit în continuare „proiectul").

(2) Proiectul are ca obiectiv reducerea riscurilor în materie de siguranță aferente muniției în Ucraina prin stabilirea cerințelor autorităților naționale din Ucraina privind capacitățile tehnice în domeniul supravegherii muniției și, pe această bază, prin îmbunătățirea capacităților tehnice naționale prin achiziționarea și predarea echipamentelor de testare, precum și prin asigurarea formării aferente. Proiectul contribuie astfel la prevenirea accidentelor legate de muniții și a exploziilor neplanificate, la îmbunătățirea protecției personalului și la sporirea siguranței civile.

(3) Descrierea detaliată a proiectului este prevăzută în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

(1) Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant") răspunde de punerea în aplicare a prezentei decizii.

(2) Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a proiectului este efectuată de Centrul Internațional pentru Deminare Umanitară de la Geneva (GICHD) și de organizația ITF Enhancing Human Security (ITF).

(3) GICHD și ITF își îndeplinesc sarcinile sub responsabilitatea Înaltului Reprezentant. În acest scop, Înaltul Reprezentant încheie acordurile necesare cu GICHD și ITF.

Articolul 3

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a proiectului finanțat de Uniune (denumită în continuare „cheltuielile") este de 1 996 834 EUR.

(2) Cheltuielile se gestionează în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corespunzătoare a valorii de referință financiare menționate la alineatul (1). În acest sens, aceasta încheie acordurile necesare cu GICHD și ITF. Acordurile respective prevăd obligația GICHD și a ITF de a asigura vizibilitatea contribuției Uniunii într-o manieră adecvată contextului și valorii acestei contribuții.

(4) Comisia depune eforturi pentru a încheia acordurile menționate la alineatul (3) cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultate din cadrul respectivului proces și cu privire la data încheierii acordului.

Articolul 4

(1) Înaltul Reprezentant raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii pe baza rapoartelor semestriale întocmite de GICHD și ITF.

(2) Comisia raportează Consiliului cu privire la aspectele financiare ale proiectului.

Articolul 5

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Prezenta decizie expiră la 36 de luni de la data încheierii acordurilor menționate la articolul 3 alineatul (3) sau la șase luni de la data intrării sale în vigoare, în cazul în care niciunul din acordurile respective nu a fost încheiat în perioada respectivă.

Adoptată la Luxemburg, 26 iunie 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

M. DAMIANOS

ANEXĂ

DOCUMENT DE PROIECT

„Reducerea riscurilor în materie de siguranță aferente muniției în Ucraina”

1. **Cadru și context**

Ucraina se confruntă de mai mult timp cu riscuri și provocări semnificative în materie de siguranță și securitate în ceea ce privește stocurile naționale de muniții convenționale. Acestea s-au agravat și mai mult de la începutul războiului de agresiune la scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei în februarie 2022.

Aceste provocări au condus la numeroase incidente explozive cauzate nu numai de acte de atac ostil și de sabotaj al infrastructurii aferente muniției, ci și de transportul, depozitarea, manipularea și eliminarea muniției neverificate sau instabile de către forțele armate ucrainene și autoritățile de aplicare a legii din Ucraina. Deși autoritățile ucrainene au adoptat măsuri preventive pentru a spori siguranța și a reduce riscurile pentru personal și populația civilă, infrastructură și mediu, printre altele, în zonele de depozitare a muniției și în jurul acestora, trebuie luate măsuri suplimentare.

În acest context, este urgent necesară asistența tehnică în domeniul supravegherii muniției pentru a sprijini autoritățile ucrainene să atenueze riscurile în materie de siguranță a muniției. Supravegherea eficace a muniției reprezintă o piatră de temelie a gestionării siguranței muniției, permițând detectarea timpurie a degradării, a defectelor și a condițiilor nesigure de transport, depozitare sau manipulare care rezultă din acestea. Capacitățile actuale de supraveghere a muniției din Ucraina sunt supuse unor presiuni din cauza:

— volumelor mari și diversității de tipuri, calibre, vârste și standarde de fabricație ale muniției;

— disponibilității limitate a personalului instruit de supraveghere a muniției;

— infrastructurii insuficiente sau deteriorate de război pentru inspecția sistematică, supravegherea, testarea și gestionarea pe parcursul ciclului de viață;

— insuficiențelor în ceea ce privește echipamentele tehnice, procedurile standardizate, documentația și gestionarea datelor în raport cu bunele practici și standardele internaționale;

— expunerii sporite a muniției la condiții de mediu și de depozitare nefavorabile.

Pe lângă abordarea riscurilor imediate în materie de siguranță aferente muniției în timpul conflictului, capacitățile consolidate de supraveghere a muniției vor constitui o bază esențială pentru redresarea și stabilizarea Ucrainei post-conflict, inclusiv pentru tranziția de la poziția militară pe timp de război la cea pe timp de pace. Mari volume de muniție vor necesita inspectarea, verificarea și gestionarea sistematică bazată pe riscuri pentru a permite depozitarea, transportul și eliminarea în condiții de siguranță. Prin urmare, investițiile timpurii în capacități naționale de supraveghere sustenabile vor reduce poverile umanitare, de mediu și financiare pe termen lung asociate degradării necontrolate a muniției și exploziilor neplanificate într-un context post-conflict. Fără capacități de supraveghere consolidate, probabilitatea accidentelor legate de muniții și a exploziilor neplanificate va rămâne ridicată, cu consecințe potențial catastrofale atât pentru autoritățile naționale, cât și pentru populația civilă.

În acest context, în vara anului 2025, autoritățile naționale din Ucraina au solicitat UE să furnizeze asistență tehnică pentru sprijinirea verificării siguranței muniției pe parcursul întregului său ciclu de viață, axându-se în mod specific pe programul de formare și echipare pentru supravegherea muniției. Această solicitare a fost reiterată în cadrul atelierului „*Instituirea platformei internaționale de formare și cooperare în domeniul gestionării siguranței muniției în sprijinul eforturilor Ucrainei de reducere imediată a riscurilor post-conflict*”, organizat de Centrul internațional pentru deminare umanitară din Geneva în perioada 13-14 noiembrie 2025 la Geneva, Elveția.

Acțiunea solicitată este aliniată la Strategia UE privind SALW și la politicile mai ample de neproliferare și dezarmare, prin faptul că furnizează sprijin în vederea consolidării capacităților pentru depozitarea și manipularea în condiții de siguranță și securitate a muniției, în special în țările partenere, creând astfel o oportunitate de a oferi sprijin specific, neletal, în conformitate cu angajamentul UE față de pace, stabilitate și reducerea riscurilor.

În plus, cererea de asistență este aliniată la Cadrul mondial pentru gestionarea muniților convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață, sprijinit de UE, deoarece urmărește să permită reducerea în continuare a riscurilor în materie de siguranță prezentate de stocurile naționale de muniții convenționale din Ucraina, prin:

— acordarea de prioritate sustenabilității capacităților autorităților naționale relevante în ceea ce privește gestionarea muniților convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață;

— depunerea de eforturi pentru supravegherea adecvată, sistematică și sustenabilă a muniției convenționale din stocurile naționale și

— utilizarea unor procese adecvate de reducere a riscurilor pentru gestionarea stocurilor naționale de muniții convenționale.

Prin promovarea unor practici responsabile de gestionare a muniției, se preconizează, de asemenea, că acțiunea va contribui la siguranța regională pe scară mai largă prin reducerea riscului de impact transfrontalier asociat exploziilor neplanificate, contaminării mediului și degradării necontrolate a muniției. Pe această cale, ea sprijină stabilitatea pe termen mai lung și reflectă abordările preventive și de reducere a riscurilor recunoscute la nivel internațional, în conformitate cu abordarea preventivă a UE în materie de securitate.

În cele din urmă, o astfel de abordare sprijină cooperarea dintre UE și Ucraina în materie de neproliferare și dezarmare, inclusiv consolidând capacitățile autorităților ucrainene prin parteneriate cu organizațiile internaționale și forurile multilaterale și eforturile complementare ale acestora.

2. **Obiectiv general**

Reducerea riscurilor în materie de siguranță a muniției în Ucraina prin consolidarea capacităților naționale de supraveghere a muniției, contribuind la prevenirea accidentelor legate de muniție și a exploziilor neplanificate, la îmbunătățirea protecției personalului și la sporirea siguranței civile.

3. **Descrierea acțiunii**

3.1. **Stabilirea cerințelor privind capacitatea tehnică pentru supravegherea muniției de către autoritățile naționale din Ucraina**

3.1.1. **Rezultatul 1**

Cerințe confirmate și prioritizate privind capacitatea tehnică pentru supravegherea eficace a muniției de către autoritățile naționale din Ucraina, în conformitate cu conceptele de reducere a riscurilor în materie de siguranță a muniției și cu standardele internaționale, oferind o bază clară și convenită pentru consolidarea specifică a capacităților și pentru asistență tehnică.

3.1.2. **Descriere**

Ca urmare a acțiunii din cadrul rezultatului 1, autoritățile ucrainene relevante vor avea o înțelegere comună, bazată pe dovezi, a capacităților tehnice necesare pentru a efectua supravegherea sistematică, sustenabilă și bazată pe cunoașterea riscurilor a muniției pe parcursul întregului ciclu de viață al acesteia. Acest lucru se va realiza prin evaluări tehnice structurate, sprijin consultativ și colaborarea cu părțile interesate de la nivel național. Cerințele confirmate privind capacitățile vor acoperi, printre altele, infrastructura și echipamentele, procesele și procedurile tehnice, resursele umane și competențele, precum și gestionarea informațiilor.

3.1.3. **Rezultate concrete preconizate**

Rezultatul concret 1 – O imagine de ansamblu validată a capacităților actuale și a lacunelor în ceea ce privește capacitățile de supraveghere a muniției, înregistrată în raportul tehnic.

Rezultatul concret 2 – Un raport sub forma unei liste prioritizate de cerințe în materie de capacitate tehnică și de nevoi validate în materie de supraveghere a muniției, inclusiv echipamente și formare în sensul rezultatului 2, aprobat de autoritățile naționale relevante, înregistrat în raportul tehnic. Deși lista include cerințele și nevoile care trebuie îndeplinite în cadrul finanțării UE în cadrul prezentului proiect, aceasta ar trebui, de asemenea, să enumere cerințele prioritizate și nevoile recomandate pentru finanțare în cazul în care devin disponibile fonduri suplimentare. Lista va face obiectul validării de către COARM.

Rezultatul concret 3 – Alinierea dispozițiilor legate de supravegherea muniției din reglementările privind siguranța muniției ale autorităților naționale relevante la bunele practici și standardele recunoscute la nivel internațional.

3.1.4. **Activități preconizate**

Activități legate de rezultatul concret 1:

1. Verificarea documentară și elaborarea metodologiei.

2. Consultări online și la nivel național cu părțile interesate, evaluare pe teren și reuniune de validare.

3. Analiza documentației & redactarea raportului.

Activități legate de rezultatul concret 2:

1. Examinarea constatărilor evaluării și cartografierea lacunelor identificate în raport cu bunele practici și standardele recunoscute la nivel internațional.

2. Consultări online și la nivel național cu părțile interesate și reuniune de aprobare a priorităților cu autoritățile naționale ucrainene.

3. Analiza documentației, redactarea raportului și transmiterea raportului pentru validarea de către COARM

Activități legate de rezultatul concret 3:

1. Elaborarea unei propuneri de actualizare a reglementărilor naționale privind siguranța muniției prin includerea unor dispoziții privind supravegherea muniției aliniate la standardele și bunele practici recunoscute la nivel internațional.

2. Sprijin consultativ pentru autoritățile naționale în ceea ce privește validarea internă și externă și reexaminarea juridică finală a reglementărilor privind siguranța muniției, inclusiv supravegherea muniției.

3. Revizuirea proiectului de dispoziții pe baza feedbackului și sprijin pentru aliniere/aprobarea oficială de către autoritățile competente din Ucraina.

3.2. **Dezvoltarea capacității tehnice pentru supravegherea muniției de către autoritățile naționale din Ucraina**

3.2.1. **Rezultatul 2**

Îmbunătățirea capacităților tehnice naționale pentru supravegherea muniției prin intermediul unui program structurat de echipare și formare, care să le permită autorităților ucrainene relevante să efectueze o supraveghere sistematică, sigură și bazată pe cunoașterea riscurilor a muniției, în conformitate cu bunele practici și standardele recunoscute la nivel internațional.

3.2.2. **Descriere**

Ca urmare a acțiunii din cadrul rezultatului 2, pe baza cerințelor confirmate și prioritizate privind capacitatea tehnică și a nevoilor validate, capacitățile operaționale de supraveghere a muniției vor fi sporite prin furnizarea de echipamente de supraveghere neletale, de formare tehnică specifică și de consiliere privind utilizarea echipamentelor, precum și servicii consultative privind integrarea operațională a formării și a echipamentelor în activitățile de supraveghere a muniției. Echipamentele de supraveghere vor fi utilizate pentru testarea termodinamică și chimică, mecanică, optică și electrică a muniției, acordându-se preferință echipamentelor cu originea în UE. Se va acorda prioritate furnizării de echipamente mobile pentru a asigura flexibilitatea operațională și capacitatea de supraviețuire și pentru a permite verificări integrate prin intermediul unor grupuri funcționale de dispozitive, acolo unde este necesar. Rezultatul va asigura faptul că asistența este bazată pe nevoi, proporțională și coerentă, abordând în același timp în mod direct lacunele identificate și evitând suprapunerea cu alte inițiative.

3.2.3. **Rezultate concrete preconizate**

Rezultatul concret 1 – Echipamente de supraveghere a muniției din lista validată de COARM achiziționate și livrate autorităților naționale din Ucraina.

Rezultatul concret 2 – Formarea personalului de supraveghere a muniției cu privire la utilizarea echipamentelor achiziționate în baza metodelor de supraveghere a muniției și a procedurilor operaționale relevante ale Ucrainei aliniate la bunele practici și la standardele internaționale.

3.2.4. **Activități preconizate**

Activități legate de rezultatul concret 1:

1. Achiziționarea tuturor echipamentelor de supraveghere a muniției incluse pe listă în conformitate cu specificațiile aprobate.

2. Transportul, vămuirea și distribuția echipamentelor în interiorul țării.

3. Predarea echipamentelor și verificarea utilizării acestora.

Activități legate de rezultatul concret 2:

1. Confirmarea cerințelor de formare și a programului de formare în relație cu echipamentele furnizate.

2. Organizarea și implementarea formării privind utilizarea echipamentelor.

3. Furnizarea de mentorat și de sprijin tehnic la locul de muncă pentru integrarea echipamentelor în activitățile de supraveghere operațională.

4. **Beneficiari**

Beneficiarii acțiunii sunt, în mod direct: autoritățile naționale din Ucraina - depozitarii autorizați ai muniției și autoritățile de reglementare a siguranței muniției, iar indirect: populația civilă care trăiește în proximitatea zonelor de depozitare a muniției și a rutelor de transport.

5. **Sustenabilitate**

Proiectul asigură sustenabilitatea prin instituționalizarea supravegherii muniției ca funcție de siguranță deținută la nivel național prin proceduri standardizate, echipamente durabile și personal instruit integrat în structurile existente, asigurând continuitatea în condiții de conflict și relevanța pentru redresarea post-conflict. Reziliența tehnică, echipamentele eficiente din punctul de vedere al costurilor, desfășurarea descentralizată și asumarea deplină a responsabilității la nivel național permit reducerea riscurilor pe termen lung, prevenirea accidentelor și respectarea standardelor internaționale de siguranță a muniției fără o dependență externă continuă.

6. **Modalități de punere în aplicare**

Acțiunea va fi pusă în aplicare în comun și în mod coordonat de Centrul internațional pentru deminare umanitară din Geneva și de organizația ITF Enhancing Human Security, fiecare entitate specializată de punere în aplicare fiind însărcinată cu obținerea unui rezultat definit în conformitate cu mandatele lor respective, expertiza și avantajele comparative ale fiecăreia. Centrul internațional pentru deminare umanitară din Geneva va implementa activitățile din cadrul rezultatului 1, inclusiv elaborarea listei de echipamente și nevoi de formare în sensul rezultatului 2, în timp ce ITF va implementa activitățile din cadrul rezultatului 2.

Activitățile vor fi coordonate îndeaproape cu autoritățile ucrainene relevante pentru a asigura asumarea responsabilității la nivel național, relevanța și sustenabilitatea.